

JEL Classification: E66

Котелевець Марина Миколаївна
аспірантка кафедри фінансів, банківського бізнесу та оподаткування
Маслій Олександра Анатоліївна
к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківського бізнесу та оподаткування
Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
м. Полтава, Україна

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ДРАЙВЕР ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Тези присвячено визначенню ролі цифрової трансформації в стимулюванні економічного розвитку України. Встановлено, що національна економічна система має потенціал до впровадження новітніх цифрових інструментів і формування на основі цього економіки нового типу.

Ключові слова: *цифрова трансформація, драйвер, економічний розвиток.*

Сучасні глобальні виклики змінюють парадигму економічного розвитку країн, яка в сучасних умовах ґрунтується на всеохопній цифровій трансформації соціально-економічних процесів. Україна має надшвидкий цифровий розвиток, значні досягнення в цій сфері, а безпечний та швидкий цифровий рух коштів став основою розвитку української економіки в умовах війни.

Відповідно до Закону України «Про Національну програму інформатизації» від 01 грудня 2022 р., стратегічним пріоритетом економічного розвитку України є розвиток інформаційного суспільства, впровадження інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій, а отже всебічна цифровізація національної економіки [1, с. 1-3].

Пришвидшення цифрової трансформації економічних відносин в Україні зумовлене низкою об'єктивних причин, пов'язаних із пандемією COVID-19 та широкомасштабною війною, які спонукали як органи державної влади, бізнес, так і пересічних громадян, працювати та навчатися у реальному часі в цифровому світі. Більшість суб'єктів підприємництва були змушені перевести співробітників на дистанційну роботу, що вимагало швидкої адаптації до змін умов праці та відповідних технологічних рішень – розвитку IT-інфраструктури, систем безпеки, комунікацій [4, с. 4-9]. Пандемія стала краш-тестом для реалізованих проєктів цифровізації держави та перевіркою їх ефективності в умовах невизначеності, що створило основу для фінансово-економічної стійкості національної економіки з початком широкомасштабної російсько-української війни. Цифрова економіка має вагомe значення для економічного розвитку України в умовах сьогодення, адже цифрові інновації сприяють торгівлі товарами й послугами за допомогою цифрових мереж, відкривають нові можливості завдяки розширенню збутових меж, збільшенню кількості робочих місць, що зумовлює появу більшої кількості угод та стимулює економічну активність навіть в умовах війни [5, с. 749-759].

Одним із головних показників рівня розвитку інформаційних технологій та

мережевої економіки є індекс мережевої готовності (Networked Readiness Index – NRI) [3, с. 167-179]. Значення цього показника для України порівняно з іншими країнами відображено на рис. 1.

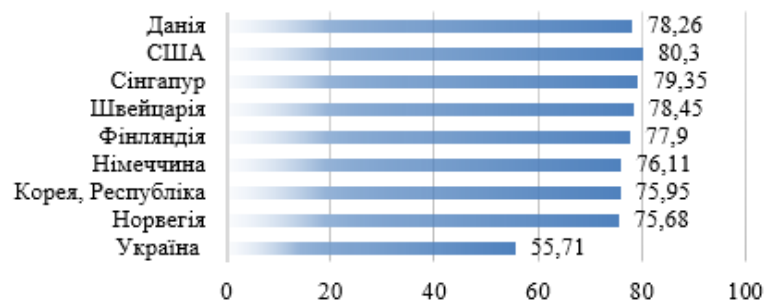

Рис. 1. Порівняння показника NRI-2022 України з країнами-лідерами в рейтингу
Джерело: складено за даними [2].

Порівняно з країнами-лідерами у сфері інформаційно-телекомунікаційних технологій за показником NRI Україна у 2022 році посідає не найвищі позиції – 50 місце зі 150 країн, проте за темпами його зростання демонструє стрімку позитивну динаміку. Стрімке зростання позицій України у рейтингу завдяки цифровізації більшості сфер життя, зокрема, урядування, комерції, медичної та освітньої галузі, засвідчує, що в умовах сьогодення цифрова трансформація виступає драйвером економічного розвитку України. Найбільш сильним аспектом діджиталізації України є рівень діджиталізації фізичних осіб (37 місце в рейтингу). Найслабкішим аспектом є управління (57 місце) та вплив (57 місце), а також доступ до технологій (45 місце) [2, с. 1-2].

На завершення можна сказати, що цифровізація виконує роль стимулятора економічного розвитку в сучасних умовах. Порівняльний рейтинговий аналіз місця України серед країн світу за рівнем цифрового розвитку підтвердив, що національна економіка має потенціал до впровадження новітніх цифрових інструментів. Подальше дослідження проблем та перспектив цифрової трансформації необхідне для інноваційних змін в національній економіці.

Список використаних джерел:

1. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 01.12.2022 № 2807-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text> (дата звернення: 25.02.2023).
2. Світовий рейтинг цифрової конкурентоспроможності – IMD. URL: <https://www.imd.org/centers/world-competitiveness-center/rankings/world-digital-competitiveness/> (дата звернення: 24.02.2023).
3. Онищенко С.В., Маслій О.А. Міжнародні індексні системи оцінки бізнес-середовища в Україні. Фінансовий простір. 2020. №3 (39). С. 168-179.
4. Україна 2030E – країна з розвинутою цифровою економікою. Український інститут майбутнього. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html#6-2> (дата звернення: 24.02.2023).
5. Onyshchenko, V., Yehorycheva, S., Maslii, O., Yurkiv, N. Impact of innovation and digital technologies on the financial security of the state. Proceedings of the 3rd International Conference on Building Innovations. ICBI 2020.